
ANTIKVARIAT MATS REHNSTRÖM

NYHETSBRV 266 ÄLDRE VARIA 7 SEPTEMBER 2015

*Jakobsgratan 27 nb | Box 16394 | 103 27 Stockholm | tel 08-411 92 24 | fax 08-411 94 61
e-post: rehnstroem@svaf.se | www.matsrehnstroem.se*

ÖPPET TORSDAGAR 15.00–18.30

TACK FÖR DEN stora respons som säsongens tre första nyhetsbrev fått! Detta nyhetsbrev innehåller 25 nykatalogiserade äldre böcker från 1700- och 1800-talen. Nummer 1 och 5 är fina exempel på dedikationsband från 1830-talet, ALEXANDER MAGNUS DAHLBERGS sällsynta självbiografi är en intressant inblick i den karolinska tiden och PERRINS *Wertherie* från 1798 är ett exempel på den “werther”-feber som Europa drabbades av efter Goethes roman.

Med vänliga hälsningar!

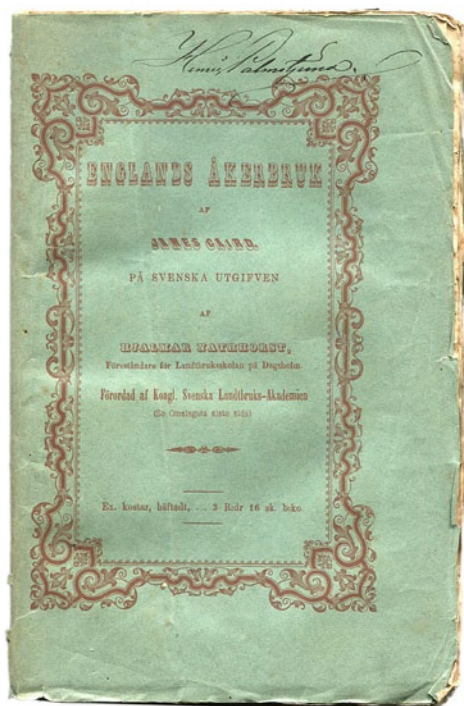
MATS REHNSTRÖM

1. BLIXÉN, A. **Tal öfver konung Gustaf II Adolph hållet i Stockholms prest-sällskap den 6 nov. 1832.** Sthlm, P. A. Norstedt & söner, 1833. 8:o. (2),46 s. Ngt nött rött samtida halvaffianbd med sparsamt guldornerad rygg och helt guldsnitt. De ngt bågnade pärmarna med ljusrött mönsterpressat papper och guldpräglade samt delvis oxiderade pärmårdar. En del små nagg i marginalerna. Med en handskriven dedikation till E. C. Grenander och Fredrik Löwenhielms moderna självhäftande adressetikett på insidan av främre pärmarna. ★500

Setterwall Svensk historisk bibliografi 1496. Med anledning av 200-årsminnet av Gustav II Adolfs död. Elias Christopher Grenander (1774-1845) var Uppsala universitets första docent i didaktik och pedagogik 1803, extra ordinarie adjunkt i filosofi 1807 och blev i konkurrens med bland andra E. G. Geijer ordinarie adjunkt i teoretisk och praktisk filosofi 1814. Han fick professors namn 1818 och utnämndes till kyrkoherde i Skövde 1823.

2. BOYE, (F.) & WETTERLING, (A. C.). **Kongl. svenska museum.** Samling af contur-teckningar, med en analytisk och critisk beskrifning öfver hvarje ämne. I-III. Sthlm, C. Deleen, 1821-23. 8:o. (32) s. & 24 grav. plr + (42) s. & 24 grav. plr + (37) s. & 24 grav. plr. Tre oskurna häften i samtida gråpappersomslag. Andra och tredje delen ouppskurna i början. Andra häftet med revor nedtill i ryggen. Bra ex. ★900

Planscherna graverade av Boye och Wetterling. Avbildar och beskriver målningar i Kongl. museum, sedermera Nationalmuseum.

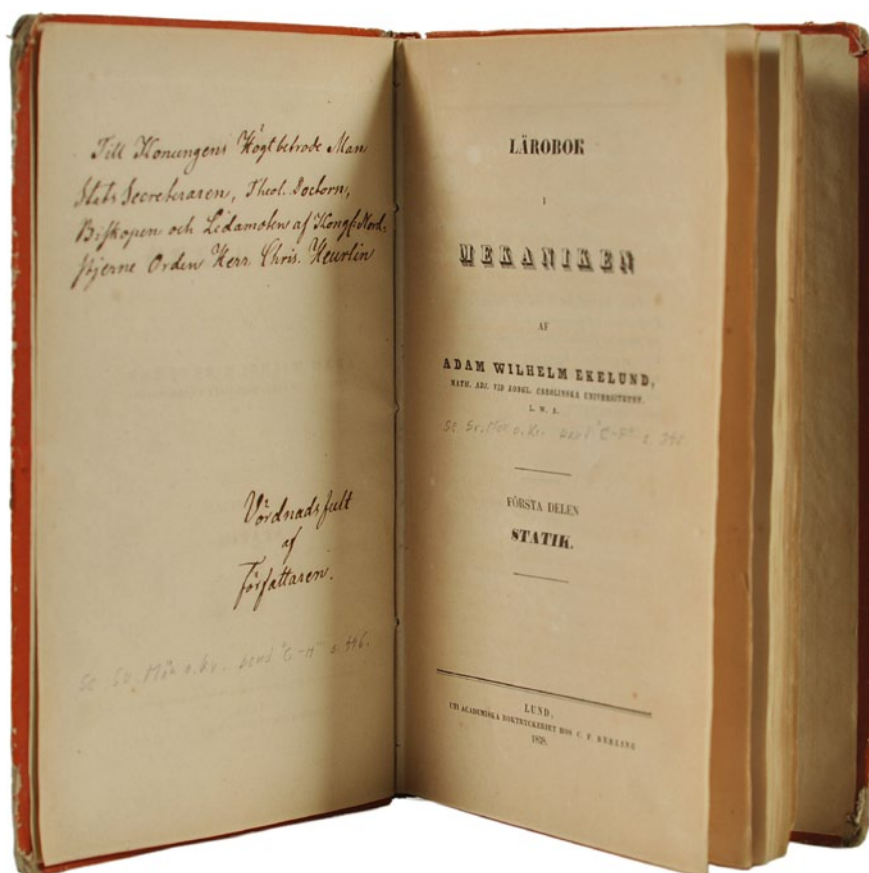

3. CAIRD, J. **Englands åkerbruk** åren 1850-1851. Öfversättning från andra engelska upplagan, af Hjalmar Nathhorst. Örebro, N. M. Lindh, 1855. 8:o. xxiv,432,(1) s. Med en karta på s. 2. Häftad och oskuren i grönt tryckt omslag. Ryggen ngt solbränd och med ett par mindre revor. Genomgående aningen lagerfläckig. Med Henric Palmstjernas namnteckning. ★500
Skriften var "förordad af kongl. svenska Landbruks-akademien" med ett utdrag ur akademiens protokoll på bakre omslags utsida. Huvuddelen av boken är en geografiskt indelad genomgång grevskap för grevskap i England och skriften avslutas med kapitlen "Allmänna betraktelser", "Jordägaren", "Arrendatorn", "Arbetaren" och "Slutanmärkningar". Översättaren har kompletterat med några sidor "Om guano". Henric Palmstjerna (1821-85) var militär och politiker samt från 1865 ägare till Skenäs i Södermanland.

4. DAHLBERG, A. M. **Stads majorens i Malmö, och riddarens af kongl. Svärds orden, wälborne herr Alexand. Mag. Dahlbergs lefnadslopp,** som i lifstiden af honom sielf blifwit i pennan författadt. Lund, (C. G. Berling), 1776. 8:o. (2),110,(2 blanka) s. Häftad i senare marmorerat pappomslag. Ryggen med revor och tejplagningar. Ngt lagerfläckig. Titelbladet med en tvärgående reva och ett litet rosthål i nedre yttre hörnet på s. 49. På försättsbladet har Bengt Hildebrand skrivit sitt namn och en del anteckningar med dateringen den 22 januari 1755. ★2500

Setterwall Svensk historisk bibliografi 4624. En ny upplaga utkom 1911. Utgiven av Jacob Jacobsson Malmros. Detta är varianten med förord och tryckåret 1776, det finns exemplar utan förord med tryckåret 1775. Trycktes ursprungligen som en följetong i "Lunds weckoblad" 1775-76 och detta är ett ovanligt särtryck ur tidningen. Dahlberg (1685-1772) var

född i Karlshamn. "Svenskt biografiskt lexikon" skriver: "På sin ålderdom nedskrev han efter minnet en ganska livfull berättelse över sina öden, varvid han längst dröjer vid Karl XII:s-tiden. Genom densamma har hans på spännande äventyr rika liv blivit närmare känt. Som menig man i Skånska ståndsdragonregementet var han med i slaget vid Fraustadt men förflyttades 1708 till Västerbottens regemente, med vilket han deltog i dess strider, och erhöll sin första officersfullmakt som fänrik några månader före Poltava, där han blev fången. Internerad i Moskva, försörjde han sig där med handsktillverkning". Han gjorde flera rymningsförsök och lyckades till slut få hjälp att köpa sig fri 1712 och deltog därefter återigen i kriget 1712-18. 1741 skadades han svårt i Finland och fick tjänsten som stadsmajor i Malmö.

5. EKELUND, A. W. **Lärobok i mekaniken. Första delen. Statik.** Lund, C. F. Berling, 1838. 8:o. (2), 168, (1 blank, 1) s. & 3 utvikbara litograferade plr. Samtida ngt nött rött glättat pappbd med sparsamt guldornerad rygg och guldpräglade pärmåbårder. Liten ryggnagg, några sprickor i falsarna och stukade pärmhörn. Lite bruntonad inlaga med någon enstaka obetydlig lagerfläck. Med en handskriften dedikation till Christoffer Heurlin. *900

Allt som utkom. Författaren var professor i fysik vid Lunds universitet och dedicerade boken till dåvarande biskopen i Visby stift. Trevligt exempel på ett gåvoband.

6. HUMBOLDT, A. von. **Natur-målningar med vetenskapliga upplysningar.** I-II. Andra förbättrade och tillökta upplagan. Öfversättning af J. Bohman. Linköping, A. Petre, 1829. 8:o. 134, (1) + 117, (1) s. Nött hfrbd från mitten av 1800-talet med oxiderad ryggdekor och stänkta snitt. Ryggen flammig och pärmhörnen stöta. Bra inlaga. Med A. L. von Strussenfelts exlibris. *900

Skriften är en typiskt exempel på Humboldts vidsträckta intressen med texter om zoologi, botanik och mycket annat.

7. LANNERSTJERNA, J. M. **Vitterhetsarbeten**. Uppsala, P. Hanselli, 1861. 8:o. 182,(2) s. Häftad och oskuren i grönt tryckt omslag med röd titeltext och författarnamn. Bra inlaga men med några prydliga blyertsanteckningar. Det sista bladet och bakre omslaget med ett mindre hål i övre marginalen. Med Carl Brobergs namnteckning daterad Uppsala 1861. Ur Artur Hazelius bibliotek. ★1000

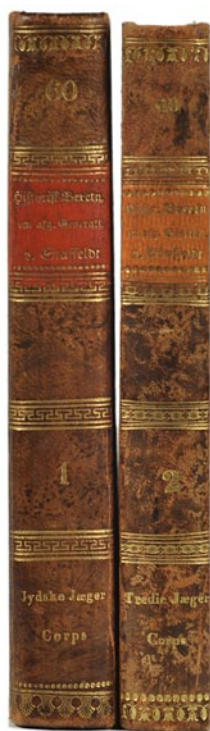
Klemming Sveriges dramatiska litteratur s. 153, 156 och 170. Förord av utgivaren P. Hanselli. Innehåller vid sidan av en handfull dramatiska verk även dikter som "Pagead" och "Skaldebref, öfversändt från Strömstad 1794". Carl Broberg (1837-1903) var bibliograf och sammanställde de två första tioårskatalogerna av "Svensk bok-katalog" för perioden 1866-85. Han skrev katalogerna över en rad av de viktigaste boksamlingarna som auktionerades ut under 1800-talets andra hälft, bland annat över bibliotek som tillhört J. H. Schröder, familjen Cederhielm och Axel Abramson. Han anlidades även att ordna och katalogisera biblioteket på Ericssberg.

8. LILJEGREN, J. G. **Run-urkunder**. Aftryck för run-forskningens vänner. Sthlm, P. A. Norstedt & söner, 1833. 8:o. XII,307,(1) s. Häftad och oskuren i samtida gråpappersomslag. Ryggen blekt och främre omslag med en reva nedtill vid ryggen. Bra inlaga med endast obetydliga småfläckar och en svag fuktrand mot slutet. Med Emanuel Cederströms namnteckning och kulspetsnamnteckning på insidan av främre omslag. ★1200

Avslutas med ett topografiskt register. Behandlar även en del runtexter funna i andra länder, huvudsakligen Danmark och Norge. Översattes och bearbetades till tyska 1848-49 av Karl Oberleitner. "Svenskt biografiskt lexikons" skriver att boken "är en samlad översikt av alla kända nordiska runinskrifter o har trots sin opålitlighet i detaljerna fortfarande betydelse som en praktisk uppslagsbok". Emanuel Cederström (1848-1920) var bror till konstnären Gustaf Cederström. Cederströms boksamling på Krusenbergs i Uppland uppgick till 3000-4000 band och omfattade bland annat svensk historia och topografi samt konsthistoria.

9. LINDBERG, C. L. **Handbok om orgverket**, dess historia, konstruktion och rätta vård, uppgift på brukliga orgstämmer, dispositioner till större och mindre orgverk, kostnadsförslag och kontrakt i och för orgbyggnader, pröfning af nya orgverk m.m., jemte tre plancher öfver orgverkets mekaniska delar, till ledning för organister, orgbyggare, musikedirektörer, kyrkoherdar m.fl. Andra, tillökta och förbättrade upplagan. Strängnäs, C. O. Berglund, 1861. 8:o. (8),XXII,23-106 s. & 3 utvikbara litograferade plr. Enkelt samtida hfrbd med rester av en handskriven titeletikett. Inlagan med talrika gamla marginalnoteringar och understrykningar i blyerts. Enstaka småfläckar. ★1000
Första upplagan utkom 1850.

10. MUNTHE af MORGENSTJERNE, B. H. von. **Historisk beretning om afg. generallieutnant Bernhard Ditlef v. Staffeldt's forhold under det norske feldttog imod Sverig, under overcommando af Norges daværende konge, hans kongl. høiheid prinds Christian Frederik af Danmark; den imod generallieutnanten anlagte fiskalske action, dens udfald og Staffeldts endelige skjebne**. Udgivet med oplysende autentiske bilag, og ledsaget med en fortale och indledning. I-II. Köpenhamn, P. T. Brünnich, 1827 respektive Kristiania, Gundersen, Grøndahl og Lehmanns enke, 1829. Liten 8:o. XIV,380,(3) + X,302,I-XXXX,I-XXXIX s. Två samtida alrotsmarmorerade hfrbd med guldornerade ryggar, röda titeletiketter och grönstänkta snitt. Banden kan ha blivit inbundna vid olika tillfällen då färgnyanser och pärmapper skiljer sig från varandra. I stort bra inlagor med några smärre skavanker, såsom i del I en reva i nedre marginalen på s. 227 och i del II en liten fläck i övre marginalen på s. 115-18 samt en mindre solkfläck i nedre yttre hörnet på s. XXI-XXII i den första pagineringsföljden med romerska siffror. Nedtill på ryggarna Jydske

Jæger Corps i guld. Med blindstplr för 19de bataillons officerer, Th. Højland Christensens exlibris och en biblioteksstpl från Vordingborg garnisons officersbibliotek. *3000

Bernhard Ditlef von Staffeldt (1753-1818) var född i svenska Pommern, men uppfostrad i Danmark, där han blev officer 1773. Till Norge kom han 1787 och blev året därpå major vid den nyupprättade norska jägarkåren, som han gjorde till en elittrupp och vars överste han blev 1803. År 1807 fick han befälet över den vid Larvik samlade brigaden och då kriget med Sverige bröt ut våren 1808 fick han ansvar för försvaret av gränspassen mellan Elverum och Kongsvinger och hans namn förknippades med slagen vid Tangen, Jaren och Mobekk. 1814 blev von Staffeldt kommenderande general över en brigad på 4000 man öster om Glommen med uppdrag att slå tillbaka svenskarnas anfall. Han misslyckades med uppgiften, delvis på grund av Kristian Fredriks odugliga militära ledning. von Staffeldt blev dock syndabock för detta misslyckade fälttåg och ställd inför en överkrigskommission. Denna frikände honom men Høysterett dömde, säkerligen påverkad av den allmänna opinionen, honom 1816 till döden. Karl XIII förändrade straffet till fästning och redan 1817 blev von Staffeldt frisläppt.

11. (MÖRK, J. H.) **Åtskillige målningar på människliga sinnen/** hwilka leda til den konsten, at känna sig sjelf, och andra. (1). Sthlm, L. Salvius, 1754. 8:o. 157,(3) s. Nött samtida hfrbd med upphöjda bind. Ryggen defekt upptill och med en liten spricka i främre falsen på grund av små maskangrepp. Pärmarna med några vita fläckar. Snitten solkiga liksom även titelbladet och de följande bladen samt det sista. Sporadiska småfläckar. Bläckkludd på insidan av främre pärm. Med Petter Elias Erikssons och Gunila Erikssons namnteckningar daterade i Göteborg den 29 november 1815. *2500

Allt som utkom. Sista bladet med bokannonser, bland annat många arbeten av Linné. Med deltitel på sidan 19: "Förre delen, som föreställer de genom dårskap och last fördärfwade sinnen". I boken behandlas till exempel "Den samwetslöse", "Skrymtaren", "Den widskepelige", "Den otolige", "Den sjelfkäre" och "Den otacksamme". "Svenskt biografiskt lexikon" skriver: "1749 inlämnade M för censur ett manuskript med titeln Printz Theodorik eller Dät öfvermodiga och straffvärda dårskapens rike. I kanslikollegium fann man att det innehöll alltför närgångna anspelningar på levande personer och krävde omarbetning före tryckningen. Arbetet blev aldrig utgivet men har möjligen delvis utnyttjats för den 1754 anonymt publicerade **Åtskillige målningar på människliga sinnen**, hvilka leda til den konsten, at känna sig sjelf, och andra, en samling tämligen blodlösa karaktärsstudier i en genre med anor från Theofrastos". Jacob Henrik Mörk (1715-63) var präst men är idag känd som författare till "Adalriks och Giöthildas äfventyr" vilken ibland kallas Sveriges första roman.

12. (NOLCKEN, C. A. von) **Den lilla bondwännen.** En skänk åt skånska allmogen. Kristianstad, Schmidt & comp., 1839. 12:o. 146 s. Märkligt mönstrat pergamentryggbd från mitten av 1900-talet med en etikett med en bild av en plöjande bonde på främre pärm. Författarnamnet skrivet med blyerts på titelsidan. Lagerfläckig. Enstaka små fuktbläckar på sina håll. Maskhål i nedre marginalen på s. 87 till slutet. En expanderande tråkig fläck i texten från s. 135 till slutet. Ur Hjalmar Gustafssons bibliotek. *500

Hebbe Den svenska lantbrukslitteraturen 140. Carl Adam von Nolcken (1811-57) var född på och sedermera ägare till Jordberga gods i Skåne. Innehåller hustavlan för tjänare, en del religiös och moralisk uppbyggelse, hygien, juridik, om sparbanker, om brännvinsbrännin-gens skada för allmogen, fårskötsel, åkerbruksverktyg, lantushållning, boskapsskötsel m.m.

13. (PERRIN, P.) **Wertherie**. Öfversättning. I-II. Linköping, D. G. Björn, 1798. 8:o. (4), 158, (2 blanka) + (2), 163-311 s. Nött samtida tryckt opappbd med bläckfläck på bakre pärmen, vilken döljer raderad prisuppgift. Ryggen delvis ytligt avflagad. En del lager- och småfläckar. Titelbladet med fläck och lagning. Fläck på s. 125 och 300. Litet hål på s. 222 med förlust av 2 bokstäver. Med flera överklustrade exlibris, bland annat för Sophie Ulrique Söderberg Lindblom (delvis bortrivet) och Fosterländska förbundet, och några äldre namnteckningar, bland annat C. A. Askers, daterad 1860. ★2500

Enligt gammal tillskrift översatt av A. Hornstedt. Förordet inleds med följande ord: "Jag har läst Werther: denna lecture satte min själ i låga. En Wertherie föll mig i tankarne, och jag har försökt at arbeta i min mästaes spår". Sophie Ulrique Söderberg Lindblom (1757-1830) var gift med ärkebiskop J. A. Lindblom.

14. **Reglemente för arméens flottas förvaltning och redogörelse**. Sthlm, Kongl. tryckeriet, 1796. 4:o. (6), 169, (1 blank, 1) s. & 35 tryckta tabeller, varav 13 utvikbara. Häftad i ngtött och fläckigt samtida gråpappomslag med en delvis bortnött handskriven titel. Ett par små nummeretiketter på omslaget. En oidentifierad oval biblioteksstpl på främre omslaget som även har en överkorsad text med dateringen 1809. Några småfläckar på s. 23. Enstaka marginalanteckningar och förbockningar i blyerts. Fuktbläck i övre marginalen och i texten från s. 151 till slutet. En anteckning på insidan av främre omslaget att boken är skänkt av överkommisarien och riddaren Trolle till Sjöofficerssällskapet i Stockholm och en anteckning "Dublettex". ★1800

Om internt rättsväsen, chefsorganisation, lotsverk, konstruktionsstat, varv, inventering, ekonomi, löner, arbetssätt, sjukvård, rapporter, revision, proviant, beklädnad etc.

15. (RUDBECK, O.) **Boråsiade, poeme i fyra sånger**. Sthlm, H. Fougte, 1776. 4:o. (4), 35 s. Trevligt hfrbd i gammal stil med upphöjda bind, sparsamt guldornerad rygg och brun titeletikett av marokäng (Bonniers bokbinderi). Ryggen aningen blekt och nött, i synnerhet i vid ytterfalsarna. Några blad med svaga fuktbläckar. Delar av inlagan tryckt på blåtonat papper. Ur Gerard Bonnier bibliotek. ★2000

Bibliotheca Rudbeckiana 1512. Nya upplagor utkom 1783, 1820, 1833-34 etc. Dikten, som även översattes till danska, är ett komiskt epos som inspirerats av Hofmanska upproret i Västergötland 1766 och boråsarnas försvar mot Hofmans bondehär. Schück skriver i sin litteraturhistoria att "det, som särskilt tyckes hava roat Rudbeck, var det martialiska lynnet hos boråsarna" och menar att poemet "onekligen är en bland de bäst lyckade dikter, som finnas från denna tid." Olof Rudbeck den yngste (1750-77) var kanslist i Riksarkivet och sonsons son till "Atlanticans" författare. Han författade "Boråsiaden" som sjuttonåring, men omarbetade den av politiska skäl före utgivningen 1776.

16. (SACK, G.) **Sammandrag af kongl. bref och resolutioner, angående rang**. Sthlm, P. J. Nyström, 1754. 12:o. (12), 52, (20) s. + **ROTHLIEB, C. F. Samling af kongl. författningar angående rang**. Sthlm, C. Deleen, 1823. 8:o. 68, (9) s. Enkelt mörklila pappbd från 1800-talets första hälft. Ryggen blekt, pärmkanterna ngtötta och bakre pärmen med färgfläckar och skada. Första arbetet oregelbundet inbundet för att passa ihop med det andra arbetet. Det andra arbetets titelblad uppfodrat på styvare papper. Fuktbläckar i inre marginalen på s. 21-67 och på bakre pärmens insida. ★900

Med tryckt dedikation till Carl Fredric Scheffer i första arbetet. Gottfried Sack adlades Sackenhielm. Praktiska sammanställningar ordnade i rangordning och försedda med varsitt register.

17. SANTESSON, J. B. **Gudelige betræktelser öfwer werldenes frälsares Jesu Christi lidandes och döds historia** rim-wis författade. Karlskrona, Kongl. amir. boktryckeriet, 1765. 4:o. (18),150,(2) s. + SANTESSON, J. B. **Gudelige betræktelser öfwer werldenes frälsares Jesu Christi upståndelses och himmelsfärds historia** rimwis författade. Karlskrona, Kongl. amir. boktryckeriet, 1764. 4:o. (10),122 s. Nött samtida hfrbd med svagt upphöjda bind. Svag bakre innerfals. Pärnarna har gamla anteckningar. I första arbetet är titelbladet nästan loss och inlagan har talrika fuktfläckar, t.ex. på s. 3-12. Även fuktfläckar i del II, t.ex. på s. 81-90, liksom bläckkludd på s. 112. Sista bladet delvis loss och med en tvärgående reva. E. Manhofs exlibris. *3500
Första arbetet utkom första gången 1761. Författaren var komminister i Ystad.

18. SCHARFF, G. B. **En öpnad samwets-bok/** angående then frågan: om förnehme ståndz-personer af then evangeliska religionen/ utom nödfall/ med oförkrenkt samwete/ kunna för sig allena/ på serskild tid och serskildt stelle anamma then heliga nattwarden? För then evangel. lutherska kyrkan/ til ett riktigt bepröfwande framlagd 1725. Och nu af thet tyska på vårt svenska språk öfwersatt. Jemte ett tilskott/ hwar uti the inkast/ som pläga göras emot then hel. nattwardens flitiga bruk/ blifwa af altmärckiste general-superint. Joh. Stralio beswarade/ efwen ock nu af samma språk på svensko afsatt. Sthlm, J. L. Horrn, 1728. 8:o. (8),152 s. Samtida ganska nött hfrbd med upphöjda bind och stänkta snitt. Ryggen mörknad och med nagg överst samt främre falsen sprucken upptill. Bra inlaga med enstaka lagerfläckar. Enligt exlibris på insidan av främre pärmen är boken skänkt till Göteborgs stadsbibliotek av A. W. Levgren. Även Göteborgs stadsbiblioteks stpl som berättar att boken är såld som duplett samt D. Hallbergs namnteckning. *900

19. (SEGERDAHL, G. E.) **Handledning för skogars indelning**, afwerkning och återsådd, med practiska hänvisningar genom bifogade, under olika förhållanden utförda, skogs-indelningar, jemte tillhörande charta och tabeller. Vänersborg, C. A. Strömbergs officin, 1843. 8:o. 206 s. & 1 utvikbar delvis kolorerad litograferad karta. Sidorna 185-86 är en utvikbar tryckt tabell. Nött samtida hfrbd med oxiderad ryggdekor och sprängda snitt. Ryggen ngt naggad nedtill. Fuktfläckar i övre och nedre marginalen från titelbladet till s. 25. Bläckfläck i yttermarginalen på s. 113-14. Med Y. A. Segerdahls namnteckning daterad 1851. *1800

Hebbe Den svenska lantbrukslitteraturen 1832. Kartan föreställer en del av stadsskogen i Filipstad och är litograferad av C. Petersen i Göteborg.

20. STRÖM, I. A. af. **Handbok för skogshushållare**. Tredje tillökta och förbättrade upplagan, med 11 tabeller och 8 plancher. Sthlm, Nordströmska boktryckeriet, 1837. 8:o. VIII,(2),320 s. & 10 tryckta tabeller, varav 8 utvikbara, 5 utvikbara grav. plr och 1 utvikbar kolorerad grav. karta. Häftad och oskuren i samtida pappomslag där nyare gråpapper klistrats på utsidan. Ouppskuren från s. 281 till slutet. Mer eller mindre genomgående fuktfläckig och ställvis lagerfläckig. En liten reva i yttermarginalen på s. 163 och en av planscherna mot slutet med en reva i vikningen. Med Georg Swederus namnteckning daterad 1838. *1750

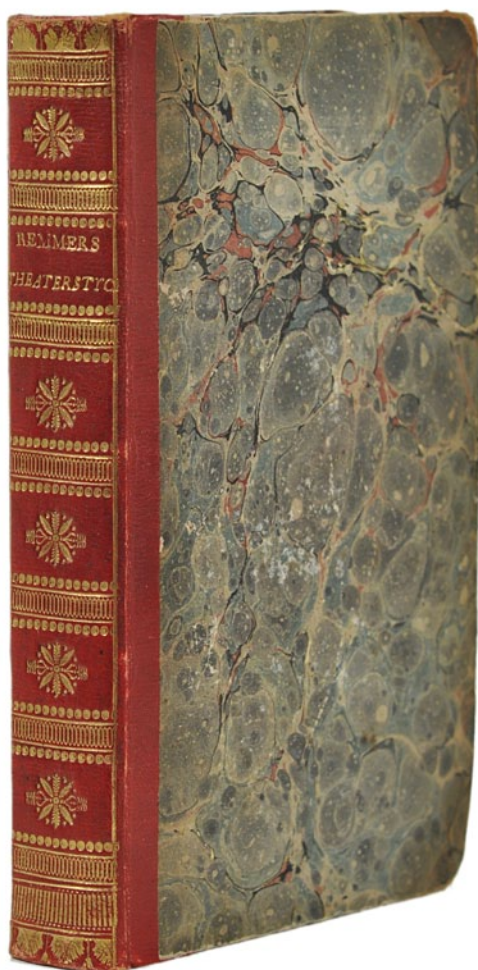
Hebbe Den svenska lantbrukslitteraturen 1808. Första upplagan kom 1822 under titeln: "Förslag till en förbättrad skogshushållning i Sverige". Andra upplagan utkom 1830 och en fjärde 1846. Israel Adolf af Ström (1778-1856) var bland annat intendent för Djurgården och bidrog aktivt till dess förskönande. Han inrättade 1826 en privat skogsundervisningsanstalt som var en förelöpare till Skogsinstitutet. Som chef för det sistnämnda genomförde

Ström enligt "Svenskt biografiskt lexikon" så omfattande reformer "att han kan sägas ha varit grundläggaren av en ordnad skogshushållning i landet." Georg Svederus (1796-1888) hade en diger och bred litterär produktion rörande inte minst ekonomi- och järnvägsfrågor samt svensk historia.

21. **Svenska rang-ordningarne**, sådane de nu gälla och tillämpas, jemförde med enahanda ordningar i Norge och i Danmark. Jemte en kort anvisning angående den i Sverige brukliga titulatur. Sthlm, A. L. Norman, 1865. 8:o. 101,(1 blank,1) s. Nött samtida hfrbd med sparsamt guldornerad rygg. Ryggen, torr, blek och flammig. Inlagan ngt bruntonad. Med Tom Bergendals namnteckning. *300

22. (SÄFSTRÖM, A.) **En banqueroute-spelares berättelse**, om en sin goda wäns besynnerliga öden och lefwerne. Å nyo uplagd. Sthlm, Stolpiska tryckeriet, 1783. 8:o. 400 s. Ngt nött hfrbd med guldornerad rygg från ca 1830. Stänkta snitt. Pärmhörnen stukade och ryggen lackad. Kladdig gammal bläcknumrering på titelbladet. En del småfläckar, t.ex. på s. 81-84. Bläckfläck i övre snittet har trängt ned i övre marginalen på s. 265-82. Fuktfläckar i nedre marginalen på s. 345-48 och från 390 till slutet. Med H. Janssons namnteckning daterad 1875. *3500

Första svenska upplagan utkom 1753-54 och den publicerades som följetong i "Carlsrona weckoblad" 1782. Översatt och bearbetad från flera utländska källor av Anders Säfström, som även skrivit kompletterande och sammanbindande avsnitt av romanen. Bök dömer ut Säfströms arbete "som en slarfvigt och planlöst hoparbetad samling öfversättningar af utländska original, romanfragment och noveller". Den svenska handelsmannen Stappelman, med svaghet för spel, tillbringar delar av romanen i Amsterdam, där han bland annat introduceras i frimurarorden.

23. **Theaterstycken**. Öfversatta af J. E. Remmer. I-II. Sthlm, F. Cederborgh, 1814-15. 8:o. 268,(1) + (2),200 s. Fint, endast lätt nött rött samtida halvsaffianband med vackert och rikt guldornerad rygg. Spridda lager- och småfläckar. Första titelbladet hårt lagerfläckat. Aningen bruntonad i övre marginalen. En fukt-rand i början avtar på de första fyrtio sidorna. Även de sista sidorna med fukt-rand och mer markanta lagerfläckar. En reva i nedre marginalen på s. 51-52 i första delen. Andra delen har bladet med subskribentförteckningen medbundet i början. A. C. Sandels namnteckning på försättsbladet, där också en halvcirkel med små blindavtryck finns. *1000

Klemming Sveriges dramatiska litteratur s. 202 & 204. Innehåller "Bref-intrigen", "Den svartsjuka hustrun", "Bruis och Palaprat", "Arfvet, eller de sönderslagna glasögonen" och "Optimisten, eller den förnöjsamme", alla översatta från franska original. Johan Erik Remmer (1770-1843) gjorde flera värdefulla översättningar av dramatik, enligt Meijers "Svenskt literatur-lexikon."

24. WIJNBLAD, A. F. **Försök till jordbrukets lönande behandling** jemte bihang om sättet att afrappa trähus byggnader samt utan gips förfärdiga varaktiga tak i bonings rum. Sthlm, H. A. Nordström, 1805-06. 8:o. Grav. titelblad,(2),216 s. Samtida stänkdekorerat hfrbd med sparsamt guldornerad rygg och brun titeletikett av glättad papp. Bruna klistermarmorade pärmsidor och gula snitt. Etiketten lite nött och ett ytligt litet maskangrepp i nedre främre pärmhörnet. Inlagan ställvis aningen lagerfläckig. En liten fläck i övre marginalen på s. 83-84 och en reva på s. 93, även den i övre marginalen. Med Magnus Flincks namnteckning. Från Vegeholm. Bra ex. ★4500

Hebbe Den svenska lantbrukslitteraturen 2549. I en bilaga redogörs bland annat för en tämligen omfattande husesyn av Frösunda och herrgården Brahelund, den senare i nuvarande Hagaparken utanför Stockholm. Bihanget upptar s. 181-216 och avslutas med en liten berättelse om rappning och isolering av A. H. Björkman, bruksinspektör vid Stjernesund. Adolf Fredrik Wijnblad (1744-1808) var son till Carl, som genom sitt författarskap inom arkitektur och byggenskap gjort sig ett stort namn. Magnus Flinck (1758-1814) var en skicklig jurist och ämbetsman och gjorde en enastående snabb karriär. Vid 23 års ålder var han titulär landssekreterare, vid 27 ordinarie sådan och vid 34 var han titulär lagman. Under denna karriär avverkade han även borgmästarposten i Landskrona men avancerade därifrån på förmyndarregeringens initiativ till rikets ärendens allmänna beredning. Flinck hamnade dock i onåd hos Gustav IV Adolf, och när denne besteg tronen tvingades han lämna beredningen. Trots detta var Flinck högst delaktig när den svenska lagboken, som del i Gustav IV Adolfs pommerska reformarbete, översattes till tyska 1807. Mot slutet av sitt liv var han lagman i Skåne och arbetade med en revision av utsöknings- och rättegångsbalkarna. Denna blev dock aldrig helt färdigställd. Under hela sitt liv var Flinck dessutom en flitig boksamlare. I biblioteket på Vegeholms gods fanns utöver juridik även stora samlingar av bland annat historia och vitterhet, allt i bästa skick. Biblioteket såldes på Libris auktioner i början av 1980-talet.

25. WOLFF, C. (von). **Grundeliga underrättelse om rätta orsaken til sädens underbara förökelse**, uti hwilken tillika förklaras träns och plantors växt i gemen; såsom första profwet, af undersökandet om plantors växt, på tyska först utgifwen; men sedermera alla hushållare i gemen, och i synnerhet Ultuna laborator. til tjenst, på swenska öfwersatt, och med hans kongl. maj:ts allernådigste privilegio uplagd. Sthlm, A. Biörkman, 1728. 4:o. (8),104 s. Titelsidan tryckt i rött och svart. Nött samtida hfrbd med två breda upphöjda bind och rödstänkta snitt. Turkmarmorerat pärmapper som delvis är bortnött på bakre pärmen. Pärmarna ngt bågnade. Enstaka lager- och småfläckar. Några fuktfläckar i övre marginalen på s. 1-24 och 33-40 och ytterligare några mindre mot slutet. Sista sidan lite solkig. ★3000

Hebbe Den svenska lantbrukslitteraturen 807 nämner felaktigt en plansch som inte tillhör verket. Avslutas med en kustod "Den" men är komplett. Översattes av J. Mört och var tillägnad bröderna Duhres skola på Ultuna. Original utkom 1718 och heter "Erläuterung der Entdeckung der wahren Ursache von Vermehrung des Getreydes". Det var det enda arbete av Wolff som översattes till svenska under hans levnad.